

SPRAWOZDANIE Z
REALIZACJI GMINNEGO
PROGRAMU
PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB
DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ

za rok 2023

Ze zjawiskiem przemocy możemy spotkać się wszędzie i istnieje jej wiele definicji. W perspektywie prawnej definiuje ją Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) o przeciwdziałaniu przemocy domowej, jako: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy, w szczególności narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołując u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę do dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*

Stosowanie przemocy domowej podlega również sankcjom prawnym które reguluje Kodeks Karny, a konkretniej art. 207 § 1 tego kodeksu: *„Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w statym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od odpowiednio 3 miesięcy do lat 5 lub 6 miesięcy do 8 lat.”.* Zatem jednoznacznie możemy stwierdzić, że przemoc jest przestępstwem i nic nie usprawiedliwia jej stosowania, gdyż nikt nie ma prawa krzywdzić drugiego człowieka.

Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy, która zaczęła obowiązywać od 22 czerwca 2023r. zmieniła nazewnictwo tej ustawy z *przeciwdziałania przemocy w rodzinie* na *przeciwdziałanie przemocy domowej*. Obowiązująca wcześniej nazwa ustawy stygmatyzowała rodzinę i wskazywała, że wyłącznie rodzina jest środowiskiem, w którym dochodzi do aktów przemocy. Zachowania przemocowe mogą występować również między byłymi małżonkami, którzy w świetle prawa nie są rodziną, czy osobami żyjącymi w związkach nieformalnych. Zatem konieczne było ponowne określenie, co należy rozumieć pod pojęciem „przemoc”. Legalna definicja „przemocy w rodzinie” zastąpiona została „przemocą domową”, którą Konwencja stambulska definiuje jako *wszelkie akty fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej przemocy występujące w rodzinie lub gospodarstwie domowym lub pomiędzy byłymi lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy*

sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania, czy też nie. Wprowadzono również definicje „osoby doznającej przemocy domowej” oraz „osoby stosującej przemoc domową”, które zastąpiły „ofiara i sprawcę przemocy”. Wskazano również, że osobą doznającą przemocy może być małoletnie dziecko, które jest świadkiem przemocy, którą np. stosują wobec siebie rodzice. Zatem wymaga ono pomocy i wsparcia przewidzianego w przepisach przedmiotowej ustawy.

Znaczącej zmianie uległa również formuła funkcjonowania Zespołów Interdyscyplinarnych. Konieczne było powołanie nowego Zespołu - Zarządzenie Burmistrza Gminy Ujście nr 512/2023 z dnia 18 sierpnia 2023r. w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w Gminie Ujście. Obowiązkiem nowo powołanego Zespołu było opracowanie Regulaminu, który stanowi poza ww. Ustawą podstawę do jego działalności. Zespół powołuje również członków grupy diagnostyczno -pomocowej (wcześniej nazywanej roboczą). Uczestnictwo w posiedzeniach Zespołu jest obowiązkowe. Zbiera się on z większą częstotliwością niż było to wcześniej, bo raz na dwa miesiące. Zarówno członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego jak i członkowie grup diagnostyczno - pomocowych są zobowiązani do uczestnictwa w szkoleniach.

Po zamknięciu Niebieskiej Karty wprowadzono obowiązek działań monitorujących, które polegają na analizie i ocenie sytuacji osób, które uczestniczyły w procedurze. Monitoring trwa 9 miesięcy.

Obecnie Zespół ma przypisane zadania o charakterze strategicznym, przez które będzie kształtowana lokalna polityka przeciwdziałania przemocy domowej. Natomiast rozpatrywanie spraw indywidualnych należy do zadań grup diagnostyczno-pomocowych.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie nadzoru i kontroli zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej jednostki pomocy społecznej, które realizują przedmiotowe zadania podlegają kontroli i nadzorowi. Wprowadzone zostały trzy rodzaje kontroli: kompleksowa, problemowa i doraźna. Realizowane one będą w ciągu czterech kolejnych lat w ilości co najmniej trzy kontrole problemowe lub doraźne. Natomiast kontrola kompleksowa powinna być realizowana raz na cztery lata.

Nowelizacja przepisów wprowadziła również konieczność aktualizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób

Doznających Przemocy Domowej w Gminie Ujście na okres od 18.07.2023r. do 31.12.2027r., który został przyjęty Uchwałą nr XLIV/308/2023 Rady Miejskiej w Ujściu z dnia 18 lipca 2023r.

Niniejsze sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ujściu. Zostało oparte na metodzie jakościowej analizy danych zastanych wykorzystującej dostępne materiały źródłowe obejmujące teczkę rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, jak również dane statystyczne z Ośrodka Pomocy Społecznej.

Cel szczegółowy 1. Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy domowej.

L.P.	ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	REALIZACJA W 2023r.
1.	Pozyskiwanie danych na temat zjawiska przemocy od instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej	- sporządzanie statystyk określających wielkość zjawiska przemocy i ich aktualizacja	- ilość założonych Niebieskich Kart przez poszczególne instytucje - ilość dzieci w rodzinach gdzie trwa procedura - ilość kobiet i mężczyzn w podziale na osoby stosujące przemoc i osoby doznające przemocy	Policja - 13 MGOPS - 5 SP w Ujściu - 1 19 dzieci Kobiety: Ofiary - 11 Sprawcy - 3 Mężczyźni: Ofiary - 4 Sprawcy - 12
2.	Analiza Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego	- weryfikacja struktury rodzin objętych procedurą Niebieskie Karty	- ilość rodzin w których jest dwóch lub więcej osób stosujących przemoc/osób doznających przemocy	doznające przemocy - 4 sprawcy przemocy - 1

Cel szczegółowy 2. Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

L.P.	ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	REALIZACJA W 2023r.
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny	- podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą mających na celu	- ilość sporządzonych planów pomocy	16

	ny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	przeciwdziałanie temu zjawisku - monitorowanie sytuacji rodzin dotkniętych przemocą - opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej - zbieranie materiałów dowodowych zgodnie z procedurą Niebieskiej Karty	- ilość zgłoszeń do sądu lub prokuratury - ilość wizyt w środowisku i przeprowadzonej pracy socjalnej z osobami dotkniętymi przemocą i osobami stosującymi przemoc	prokuratura - 3 sąd - 5 wizyty - 23 praca socjalna - 16
2.	Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy	- udział poszczególnych służb w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego - zapewnienie ciągłości pracy Zespołu Interdyscyplinarnego - udostępnianie do publicznej wiadomości na stronie https://mgopsujscie.naszops.pl/ informacji o przemocy domowej, pomocy dla osób jej doznających	- ilość spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego (minimum 8 spotkań rocznie) - ilość spotkań grup diagnostyczno - pomocowych	5 spotkań ZI 24 spotkania grup 19 powołanych grup
3.	Rozwój poradnictwa psychologicznego i spotkań z terapeutą w ramach Punktu Informacyjno - Konsultacyjnego	- prowadzenie poradnictwa przez psychologa - prowadzenie poradnictwa przez terapeutę	- ilość spotkań psychologa - ilość spotkań terapeuty - ilość osób korzystających z pomocy psychologa i terapeuty - rodzaj problemów z jakimi zgłaszają się podopieczni do psychologa lub terapeuty	Psycholog - 151 spotkań Terapeuta - 42 spotkania Psycholog - 44 osoby Terapeuta 20 osób Uzależnienie, współuzależnienie, przemoc, potrzeba wsparcia, motywacji, psychoedukacja

Cel szczegółowy 3. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc i zagrożonych przemocą domową.

L.P.	ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	REALIZACJA W 2023r.
1.	oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową	- zgłaszanie osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej i nadużywających alkoholu do GKRPA - przeprowadzanie rozmów motywujących do zmiany zachowań z osobami	- ilość osób zgłoszonych do GKRPA - ilość osób stosujących przemoc zgłoszonych do udziału w programie korekcyjnym	8 osób Brak

		nadużywającymi alkoholu, stosującymi przemoc - motywowanie sprawców przemocy do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla sprawców przemocy - występowanie z zawiadomieniami do prokuratury lub policji o podejrzeniu popełnienia czynów określonych w art. 2§2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - motywowanie do udziału w terapii uzależnień	- ilość zgłoszeń do prokuratury lub policji	3 zgłoszenia
2.	Udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową	- poradnictwo socjalne, - pomoc psychologiczna i terapeutyczna - wsparcie materialne - zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej - zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez kierowanie do specjalistycznego ośrodka wsparcia	- ilość pracy socjalnej - ilość rodzin, w których prowadzona była/jest procedura Niebieskiej Karty, a które uzyskały pomoc finansową - ilość dzieci odebranych rodzinie na podstawie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy - ilość osób umieszczonych w ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	16 Jedna rodzina otrzymała pomoc finansową Brak brak

Cel szczegółowy 4. Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przemocą domową oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu

L.P.	ZADANIA	DZIAŁANIA	WSKAŹNIKI	REALIZACJA W 2023r.
1.	Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przemocy domowej oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	- uczestnictwo w szkoleniach, warsztatach, konferencjach przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz osób uwikłanych w przemoc, - organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń oraz pomoc w sytuacjach trudnych,	- ilość szkoleń, warsztatów, konferencji - liczba osób które wzięły udział w spotkaniach	7 szkoleń 15 osób

2.	Posiadanie bazy informacyjnej na temat przemocy	Tworzenie i aktualizowanie bazy informacyjnej na temat przemocy (praktyczne wskazówki dotyczące możliwości uzyskania pomocy i wsparcia)	Utworzenie bazy informacyjnej	Aktualizacja danych zawartych w bazie informacyjnej - brak SOW dla ofiar przemocy w Pile
----	---	---	-------------------------------	--

Działania podejmowane przez podmioty zaangażowane w realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Ujście mają kluczowe znaczenie w walce ze zjawiskiem przemocy domowej. Interdyscyplinarna współpraca oraz zaangażowanie wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za realizację Programu powoduje zwiększoną odpowiedzialność i gwarantuje skuteczność podejmowanych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy.

Zmiana świadomości społecznej, a w dalszej kolejności brak przyzwolenia na przemoc domową to kolejny efekt podejmowanych wysiłków przez specjalistów powołanych do pracy związanej z profilaktyką i edukacją na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.